

השומר החדש
HaShomer HaChadash

"נאיש אחד בלב אחד"

דף לימוד ומערך שבועות

"האדמה היא לנו מקור החיבור
והשאיפה ליצירה והתחדשות משותפים"

חג שבועות הוא חג של אחדות וחקלאות. זהו חג הקציר והביכורים, שבמהותו הוא מועד חקלאי בעל זיקה חזקה של חיבור לאדמה. בחג זה נהגו ישראל לעלות לרגל לירושלים להביא את ביכורי שבעת המינים, לחגוג בהודיה את הזכות המצמיחה של עבודת האדמה, והחיבור למקום. גם בדורות בהם רחק עם ישראל מאדמתו נשמרה הזיקה החקלאית של החג דרך קריאת סיפור מגילת רות העוסקת בחסד ובנתינה ובתשומת לב לעני ולאחר הכרוכה במסורות הקציר העברי, המגילה נושאת חותם של חיבור ואחדות שעומדים במוקד החיבור העברי לאדמה. בלימוד שלפנינו נעמיק במקורות העוסקים באחדות המאפיינת את מעמד קבלת התורה בסיני מעמד שמעניק את מבנה העומק של מסורות החג ועומד בליבת מסורת תיקון ליל שבועות. זוהי אחדות שנובעת מהיחסים שבין בני ישראל ואופקיה נמשכים אל החיבור לאדמה ולבריאה כולה.

"נאיש אחד בלב אחד"
מערך לימוד שבועות

השומר החדש
HaShomer HaChadash

חומש שמות פרק יט, פסוקים א-ב

**בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי.
וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר.**

מכילתא דרבי ישמעאל - מדרש

ויחן שם ישראל. כל מקום שהוא אומר ויסעו ויחנו, נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת, אבל כאן השווו כולם לב אחד, לכך נאמר ויחן שם ישראל נגד ההר. (ואומר רש"י - 'כאיש אחד בלב אחד').

רבי זלמן שכטר שלומי

ואני אומר תמיד כאחד. האחדות הזו עוברת דרך ההיסטוריה של 'כלל ישראל' כל מי שאיתם אנו חולקים את הקשר לאמונה. (וכן גם דרך המשותף לנו ולדתות אחרות) והמשותף שמתרחב גם מעבר לבני אדם: אנו חולקים זאת עם הציפורים, ועם החיות, למשל עם השימפנזים (המסוגלים לרכוש שפה ולהעביר אותה בין דורות), וכשאני מתבונן באווזים ובאפרוחיהם ליד האגס, גם הם מחברים אותי עם האחדות של הכל".

תומאס ברי

אנחנו מדברים רק עם עצמנו. אנחנו לא מדברים אל הנהרות, אנחנו לא מקשיבים לרוח ולכוכבים. שברנו את השיחה הגדולה, ובעשותנו זאת השתקנו את העולם. כל האסונות שמתרחשים כעת הם תוצאה של 'האוטיזם' הרוחני הזה.

אהרון דוד גורדון (מתוך האדם והטבע)

הצווי המוחלט של הטבע האנושי, של רוח האדם הוא איפוא לא זה המנסר בזמננו בעולם הקלטורי (התרבותי): 'דע את הטבע וחובהו!' כי אם זה, שאין קולו נשמע כלל בעולם הקלטורי, זה המנהם כיונה בתוך הנפש המחפשת, המתחבטת כצפור בכלובה הצר מחוסר חיים: חיה את הטבע!

"נאיש אחד בלב אחד"
דף לימוד שבועות

השומר החדש
HaShomer HaChadash

לפנחי הלימוד:

קראו יחד עם קבוצת הלימוד את דף הרקע והזמינו אותם לשתף את מנהגי ומסורות חג השבועות בקהילתם ובניסיון חייהם. כמה מהם חוו היבטים חקלאיים של החג- טקסי ביכורים בקיבוצים וכדומה? כמה מהן השתתפו בעבר בתיקוני ליל שבועות של לימוד תורה בחג? מה לדעתם הזיקות והקשרים השונים בין מסורות החג? מה משותף למסורת קבלת התורה ולמסורות החקלאיות?

קראו יחד את הפסוקים והמדרש הפותחים את הלימוד- מדוע לפי המדרש המקור כתוב בלשון יחיד- ויחן ישראל ולא בלשון רבים ויחנו ישראל? מה לדעתכם הקשר בין תורת ישראל ואחדות? ניתן להביא לדיון גם את הציטוט הבא מגורדון העוסק בקשר הכרחי שבין ישראליות וערכות- " יש כלל בידינו: 'כל ישראל ערבים זה לזה' – כלל אמנם לא מודרני, אבל הרי גם אני לא מודרני, ואני פרשה לעצמי להוסיף: רק במקום שיש ערבים זה לזה, שם יש ישראל. ולא זה בלבד, אלא שאני מוסיף עוד: כל בני האדם ערבים זה לזה, ורק במקום שיש ערבים זה לזה שם יש אדם (ושם יש אומה, אומה אנושית, כמובן). ואם אין ערבים זה לזה, – מה יש? "

קראו יחד עם הלומדים את דברי הרב זלמן שכטר שלומי את דברי ההוגה תומאס ברי והמקור מגורדון- מהו הלך הרוח של היות ב'לב אחד' לפי מקורות אלו? מה היחס בין תורת ישראל לחיבור לאדם ולאדמה בעיניכם? מהו הציווי העברי והאנושי החשוב ביותר לפי דברי גורדון וכיתד זה מתקשר לקבלת התורה ולמסורת שבועות?

מופלץ להציע למשתתפים לשתף בחוויות שלהם בעבודת אדמה ובחקלאות שהשפיעו על תודעת הלב אחד והאחדות בחוויה שלהן ושלחם, כיצד לדעתכם חיבור לאדמה מחבר אותנו למסורת ישראל וכיצד הוא עשוי להשפיע במצב החברתי הישראלי בהווה? מופלץ למנחה לקרוא גם את חוברת 'אחוות האדמה' האוספת מקורות נוספים ומעמיקים ברוח זו. חג אחדות וחקלאות שמח.

"נאיש אחד בלב אחד"
מערך לימוד שבועות

השומר החדש
HaShomer HaChadash